

T.C.
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI
Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 62030549-120[68-2016/482]-205289

08.03.2019

Konu : Serbest meslek erbabının, yanında çalıştırdığı eşine ödediği ücret ve hizmetlerin indirim konusu yapıp yapılmayacağı

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, serbest muhasebeci ve mali müşavir olarak serbest meslek faaliyetinde bulunduğunuzu belirterek, yanınızda çalıştırdığınız eşinize ödediğiniz ücret ve sigorta işveren payı ile eşiniz adına yaptığınız yemek, sağlık, ulaşım harcamalarının gider olarak dikkate alınıp alınamayacağı ile yine eşiniz adına ödediğiniz bireysel emeklilik katkı payını serbest meslek kazancınızdan indirim konusu yapıp yapamayacağınız hususlarında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun;

61 inci maddesinde; "*Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.*

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez." hükmü,

68 inci maddesinde "*Serbest meslek kazancının tespitinde aşağıda yazılı giderler hasıllattan indirilir.*

1. Mesleki kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için ödenen genel giderler (İkametgâhlarının bir kısmını iş yeri olarak kullananlar, ikametgâh için ödedikleri kiranın tamamı ile ısıtma ve aydınlatma gibi diğer giderlerin yarısını indirebilirler. İş yeri kendi mülkü olanlar kira yerine amortismanı, ikametgâhı kendi mülkü olup bunun bir kısmını iş yeri olarak kullananlar amortismanın yarısını gider yazabilirler.).

2. Hizmetli ve işçilerin iş yerinde veya iş yerinin müstemilatındaki iâşe ve ibate giderleri, tedavi ve ilaç giderleri, sigorta primleri ve emekli aidatı (bu primlerin ve aidatın geri alınmamak üzere Türkiye'de kain sigorta şirketlerine veya emekli ve yardım sandıklarına ödenmiş olması ve emekli ve yardım sandıklarının tüzel kişiliği haiz bulunmaları şartıyla) ile 27 nci maddede yazılı giyim giderleri,

..." hükmü,

23 üncü maddesinde: "Aşağıda yazılı ücretler Gelir Vergisinden istisna edilmiştir.

8. Hizmet erbabına işverenlerce yemek verilmek suretiyle sağlanan menfaatler (işverenlerce, işyerinde veya müstemilatında yemek verilmeyen durumlarda çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin 6.000.000 lirayı (16 TL) aşmaması ve buna ilişkin ödemenin yemek verme hizmetini sağlayan mükelleflere yapılması şarttır. Ödemenin bu tutarı aşması halinde, aşan kısım ile hizmet erbabına yemek bedeli olarak nakten yapılan ödemeler ve bu amaçla sağlanan menfaatler ücret olarak vergilendirilir.)

...

10. Hizmet erbabının toplu olarak işyerlerine gidip gelmelerini sağlamak maksadıyla işverenler tarafından yapılan taşıma giderleri;

..." hükmü yer almaktadır.

Öte yandan, aynı Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında tevkifat yapacaklar sayılmış, aynı fıkranın (1) numaralı bendi ile hizmet erbabına nakden veya hesaben ödenen ücretler üzerinden 103 ve 104 üncü maddelere göre gelir vergisi tevkifatı yapılması gerektiği hükme bağlanmıştır.

23/10/2012 tarihli ve 85 Seri No.lu Gelir Vergisi Sirkülerinin "8.3. Ödenen Şahıs Sigorta Primlerinin Yıllık Beyanname ile Beyan Edilecek Gelirlerden İndirimi" başlıklı bölümünde, bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı paylarının hiçbir surette indirim konusu yapılmayacağı açıklanmıştır.

Yukarıda yer alan hükümler uyarınca yanınızda çalışan;

- Eşinizin fiilen ve aktif olarak yanınızda çalışması şartıyla, eşinize yapacağınız ücret ödemelerinin Gelir Vergisi Kanununun 68 inci maddenin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi kapsamında, iş yerinde veya iş yerinin müstemilatındaki tedavi ve ilaç giderleri ile sigorta primlerinin 68 inci maddenin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi kapsamında serbest meslek kazancınızın tespitinde gider olarak dikkate alınması mümkün bulunmaktadır.

- Eşinize verdiğiniz yemeğin işyeri ve müştemilatında verilmesi halinde, yemek bedelinin tamamının gelir vergisinden istisna edilmesi gerekir. Yemek işyeri ve müştemilatı dışında veriliyorsa yemek bedeline ilişkin faturanın işveren adına düzenlenmesi ve yemek bedeline ilişkin ödemenin bu hizmeti sağlayan lokanta veya kuruluşa yapılması halinde, yemek bedelinin Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesinin (8) numaralı bendinde yer alan miktara kadar olan kısmının (302 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 2018 takvim yılında uygulanmak üzere 16 TL.) gelir vergisinden istisna tutulması, fazlasının ilgili ayın ücretine dahil edilerek vergilendirilmesi gerekir. Nakit olarak verilen yemek bedelinin ise tamamı ücret olarak vergiye tabi olacaktır.

- Eşinizin işe gidip gelmesi için yapılan İstanbul kart ve benzeri ödemelerin, Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendi uyarınca istisna kapsamında değerlendirilmesi mümkün değildir.

Diğer taraftan, yanınızda çalıştırdığınız eşiniz adına bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı paylarının, işyeri dışındaki sağlık harcamalarının ve İstanbul kart benzeri ödemelerin ücret olarak değerlendirilmesi ve gelir vergisi matrahına eklenerek tevkifata tabi tutulmak suretiyle Gelir Vergisi Kanununun 68 inci maddenin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi kapsamında gider olarak dikkate alınması mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.